

“ద హెల్ విత్ యువర్ మనీ. గెటవే! ఆడపిల్ల బ్రతుకంటే అంత చుంకనగావుండా మీకు!” నిప్పులుకురిపించింది రాజ్యలక్ష్మి.

* * *

జ్యోతి కళ్ళల్లో ఆనందజ్యోతులు వెలగడం లేదు. హృదయంలో తేనెదారలు కురవడం లేదు. శరీరం మదురమదురంగా ప్రకంపించడంలేదు. చెక్కెళ్ళలో సిగ్గుపువ్వులు పూయడంలేదు.

నిర్లిప్తంగా చీర మార్చుకుని, బాదెడు జడను విప్పి అల్లుకునే ఆసక్తిలేక పైపైన దువ్వుకుని, బొట్టు సవరించుకుని వచ్చి కూర్చుంది జ్యోతి. పేరు, చదువు, వంటా వార్చు, కుట్టు, అల్లికలు, సంగీతం— యిత్యాది విషయాలగురించి యిష్టంచచ్చిన ప్రశ్నలన్నీ అడుగుతూంటే నిర్వికారంగా, యాంత్రికంగా జవాబుచెప్తూంది జ్యోతి.

ప్రశ్నల ప్రహసనం ముగిసి బేరాలఘట్టం లోకి వచ్చాక జ్యోతికి విముక్తికలిగి లోపలికి వెళ్ళింది. పెళ్ళికొడుకు తల్లిదండ్రులు, మేన

మామ, అక్క ద్వీగుణీకృతోత్సాహంతో తమ కోరికల్ని వెల్లడిస్తున్నారు. నిర్మోహ మాటంగా, నిక్కచ్చిగా తమకు జరగవలసిన పెట్టుబోతలగురించి చెప్తున్నారు.

జ్యోతి తండ్రి సుబ్బావు బసవన్నలా తలాపుకున్నాడు కొన్నిటికి తను భూయించ లేనని ప్రాదేయపడుతున్నాడు వాళ్ళగొంతెమ్మ కోర్కెలు వింటూ అనలీసంబంధానికి తను తూగగలదా ఆని బెంటేలు వదుతున్నాడు. అంకలోనే తెగింపుతో తనకు తలకుమీరచిన వాటినికూడా ఒప్పుకుంటున్నాడు. తల తాకట్టు వెట్టయినానరే యీ సంబంధాన్ని భాయవరదా లని దృఢంగా నిశ్చయించుకుంటున్నాడు. యీపాటి గుణవంతుడు, సిరంగా నాలుగు రాళ్ళు తెచ్చుకునేవాడు అల్లుడవడం గొప్పేనను కుంటున్నాడు.

జ్యోతి తల్లి సావిత్రికూడా యదాశక్తి భర్తకు సాయం చేస్తూంది. పెళ్ళికొడుకు తల్లికి, అక్కకు అతివినయంగా తనకూతురి ఓర్పుని, మంచిబుద్ధిని, పనితనాన్ని వర్ణించి చెప్తూంది.

“మా అమ్మాయని చెప్పకోవడంకాదుగాని మాజ్యోతి యీ కాలం పిల్లలంటిది కాదొదిన గారూ! పెద్దలంటే వినయం, ఒద్దికవున్నపిల్ల. యిది కావాలని పేచీగాని, యిదిలేదని గునప డంగానీలేవు మీరు పెద్దమనసుచేసి, దాన్ని మీ కడుపులో పెట్టుకున్నారంటే మా కన్న అదృష్టవంతులెవరూ వుండరు”

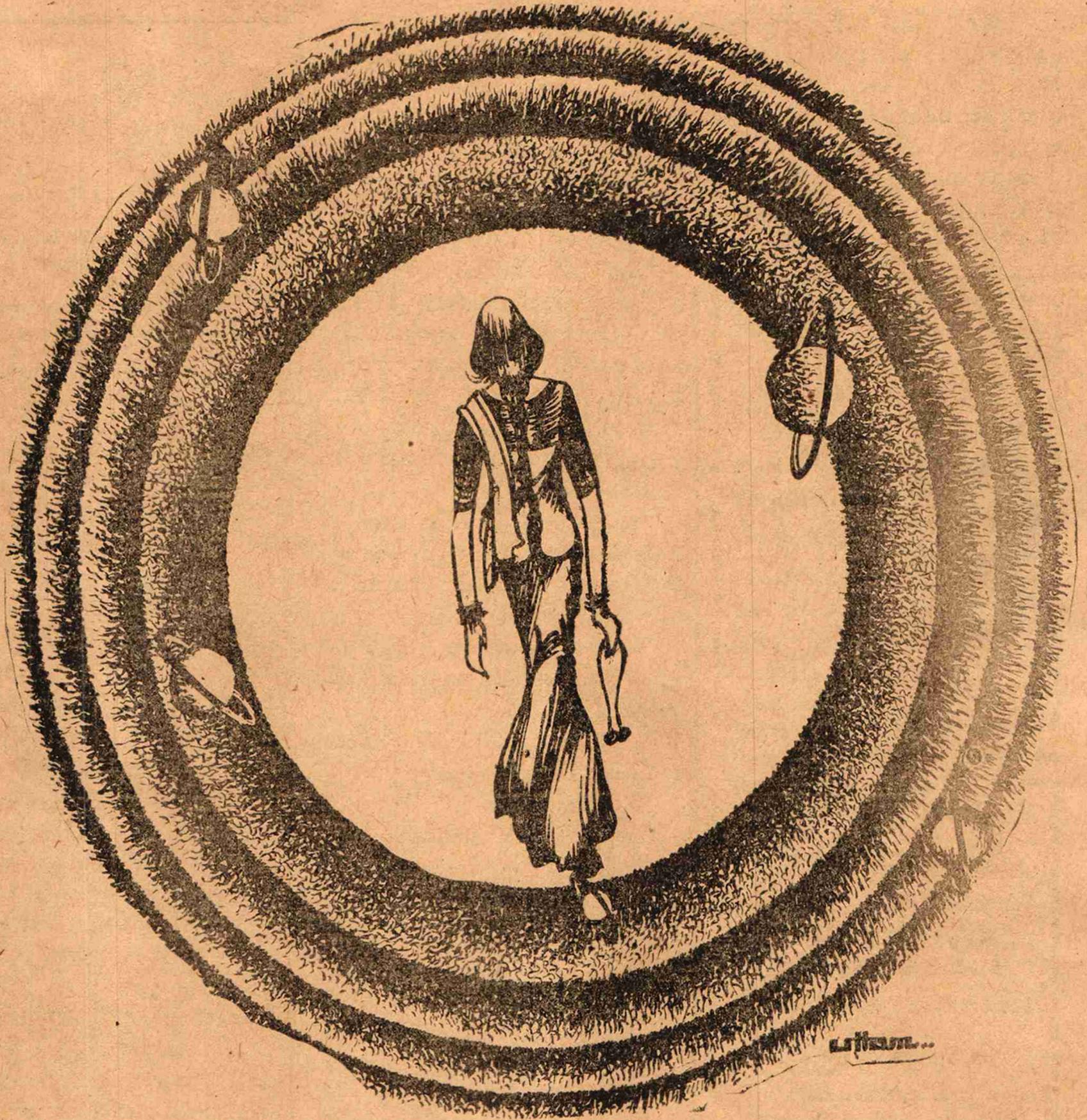
జ్యోతి అన్నీ గమనిస్తూనే వుంది. తల్లి దండ్రుల్ని చూస్తూంటే జాలిగా వుందామెకు. తమనుతాము చంపుకుని దేవురిస్తూంటే వాళ్ళంత చిద్విలాసంగా వరాలిచ్చే దేవుడిపోజు లివ్వడం చూచి మండిపోతూంది.

‘బావగారూ! యింక నావల్ల కాదు నన్ను, నా భార్యను, పిల్లను అమ్ముకుంటే తప్ప మీరు చెప్పేవన్నీ జరపలేను.” చివరకు విసిగి పోయి చేతులెత్తేవాడు సుబ్బావావు.

వున్న కాస్తాకూస్తా ఆస్తి మగపిల్లల చదువు లకు, మిగతా ఆడపిల్లల పెళ్ళిళ్ళకు హరించుకు పోయింది. ఆఖరుపిల్ల దీన్ని కాస్త యోగ్యుడి చేతిలో పెట్టి నిశ్చింతగా ఊపిరితీసుకుందా మంటే అది నెరవేరేలాలేదు. వాళ్ళడిగిన వాటికన్నీటికి ఒప్పుకుంటున్నా యింకా వాళ్ళకు సంతృప్తి కలగకపోవడం చూచి ఉక్రోషంగా సుబ్బారావుకి.

“యింత గతిలేని సంబంధానికి తీసుకొచ్చా వేంటిరా రాముడూ!” పెళ్ళి కొడుకుతల్లి సంబంధం తీసుకొచ్చిన తమ్ముడ్ని నిష్ఠూర మాడుతూ యుంయిమని లేచింది.

ఉన్న కాస్తాకూస్తా ఆస్తి మగపిల్లల చదువులకు, మిగతా ఆడపిల్లల పెళ్ళిళ్ళకు హరించుకుపోయింది ఆఖరుపిల్ల దీన్ని కాస్త యోగ్యుడి చేతిలో పెట్టి నిశ్చింతగా ఊపిరితీసుకుందామంటే అది నెరవేరేలాలేదు. వాళ్ళడిగినవాటికన్నా ఇంకావాళ్ళకు సంతృప్తికలగకపోవడం చూస్తూంటే!

L. S. S.

సావిత్రి ఆమెను బ్రతిమాలి, భర్త అన్న 'యింక నావల్ల కాదు' అనే మాటకు తిమాపణ చెప్పుకొని శాంతపరచింది. మళ్ళీ ప్రెస్ గా కొత్త కోడికలు పుట్టుకొచ్చాయి పెళ్ళికొడుకు తల్లికి, అక్కకు. యింత జరుగుతున్నా చలనం లేకుండా ఉత్సవ విగ్రహంలా కూర్చున్న పెళ్ళికొడుకుని చూస్తే కంపరంగా వుంది జ్యోతికి.

నాలుగు గంటల సుదీర్ఘ చర్చల తర్వాత బేరాలు కుదిరాయి. మళ్ళీ యీ సంబంధం ఎక్కడ బెడిసిపోతుందోనన్న భయంతో

అప్పటికప్పుడు తాంబూలాల పుచ్చుకోవడానికి సన్నాహంచేసి ఆకార్యక్రమంకూడా జరిపించి ఊపిరిపీల్చుకున్నాడు సుబ్బారావు.

తండ్రి తాపత్రయంచూచి జ్యోతి దుఃఖ పడుతూంది. "దేవుడా! యీ దేశంలో ఎవరినీ ఆడపిల్లగా పుట్టించకు. పుట్టించినా మధ్య తరగతి యింట్లో పుట్టించకు. పుట్టించినా కడసారి ఆడపిల్లగా ఆసలే పుట్టించకు" అని మానంగా దేవుడిని వేడుకుంటూంది.

* * *

తోకచుక్కలా వూడిపడ్డాడు పెళ్ళికొడుకు

మేనమామ రామారావు.

"పిల్ల మరీ అర్భనాకారంగా వుండని గుణుస్తున్నాడు మావాడు. పిల్ల ఆరోగ్యంలో ఏమైనా లోపముందో ఏమిటో ఒకసారి డాక్టరుకి చూపిస్తే మంచిదింటున్నాడు" అతగాడు చెప్పింది విని పిచ్చిచూపులు చూస్తున్నాడు సుబ్బారావు.

"యిదేం ప్రారబ్ధమండీ! యీ అనుమానాలు, పరీక్షలు!! ఎకరికైనా తెలిస్తే ఎంత అప్రదిష్ట!" నెత్తీ నోరూ కొట్టుకుంది భర్త దగ్గర సావిత్రి.

ముం పోతారు. మళ్ళీ మీలాంటి మహాను
భావుడేవచ్చి మీలాగే కన్యాత్వపరీక్ష అంటే ?
మీలాగే నాలాంటి మరో డాక్టరు దగ్గరికి తీసుకు
వెళ్ళే. నాపరీక్షలో ఒకవేళ కన్నెబొర చిరిగి
పోయి ఆ మరో డాక్టరు యీమె కన్యకాదని
నిర్ధారస్తే, యీపిల్ల బ్రతుకేంకావాలి ?

రాజ్యలక్ష్మికి రామారావు నంకచూస్తున్నా
అతను కనిపించడంలేదు, గాడిదే కనిపిస్తుంది.
రాజ్యలక్ష్మివంక కృతజ్ఞతగా చూచింది జ్యోతి.

“అలాగంటే ఎలా ? మీరోసారి పరీక్ష
మట్టుకు చెయ్యాలి.”

“నేను మాత్రం అలాంటి పరీక్షలు
చెయ్యను” నిష్కర్షగా చెప్పి ‘యింక నీతో
మాటలు అనవసర’మన్నట్లుగా లేచింది రాజ్య
లక్ష్మి. అతని మాటలు వింటూంటే మధ్యతర
గతి మనస్తత్వపు మరో వెట్టితలలా అని
పిస్తూందామెకు.

రాజ్యలక్ష్మి లేవడం చూచాక చటుక్కున
అతనికో ఆలోచన వచ్చింది. మూడు పది
రూపాయలనోట్లు తీసి ఆమె ముందుంచాడు.

“యిదుంచండి. మీరు డబ్బుకు చూడొద్దు.

డబ్బింకయినానరే ”
ఆడపులిలా ముందుకో అడుగువేసింది
రాజ్యలక్ష్మి

“ద హెల్ విత్ యువర్ మనీ....”
తల దించుకుని, చలనం లేనట్లు కూర్చున్న
జ్యోతిని చూచి అమితమైన జాలిముంచు
కొచ్చింది రాజ్యలక్ష్మికి. అతి దారుణంగా
ఆమెను గాయపరచిన అతనిమీద కసిగావుంది.

“అమ్మా!” రాజ్యలక్ష్మి కేకలువిని ఆత్మ
తగా లోపలికి వచ్చాడు సుబ్బారావు, గాజు
కళ్ళతో తండ్రివంక చూచింది జ్యోతి. బావురు
మని ఏడుస్తుండేమో, ఎలా సముదాయించాలా
అని కలవరపడుతున్నాడు అసలేం జరిగిందో
తెలియని సుబ్బారావు. రాజ్యలక్ష్మి ధోరణిచూచి
బయటికి గెంటిస్తుండేమోనని దొంగలా
బయటికి జారుకోబోయాడు రామారావు

“అగండి.” జ్యోతివంక ఆశ్చర్యంగా
చూస్తున్నారంతా.

“నేను డాక్టరిగారతో పరీక్ష చేయించుకోవ
టానికి సిద్ధమే. నా కన్యాత్వాన్ని నేను రుజువు
చేసుకుంటాను. మరి మీ మేనల్లుడి మాటేమిటి ?

అతన్నీ డాక్టరుకి చూపించాలి కదా! సంసాగానికి
వనికొస్తాడోలేదో, అసలీత బ్రహ్మచారి అవునో
కాదో.... అదేం? మాట్లాడరేం? మగవాడికి
అవన్నీ అబ్బరేదా?!” అగ్ని కణికలా, వజ్రపు
తునకలా వుంది జ్యోతి. నోరు విప్పి మాట్లాడ
డమే అరుదైన కూతురింత ధైర్యంగా ఆడుగు
తూంటే చేష్టలు దక్కి. చూస్తున్నాడు సుబ్బా
రావు. తాత్కాలికమైన ఆవేశం ఫలితమైతేనేం,
తీవ్రమైన అవమానవేదనలోనుంచి అప్పటి
కప్పుడు పుట్టుకొచ్చిందైతేనేం, జ్యోతి సాహ
సం చూచి ముచ్చటగా వుంది రాజ్యలక్ష్మికి.
యీ ధైర్య సాహసాల ఫలితమేమిటో
జ్యోతికి తెలుసు కాని....

“యీ దొర్పాగ్యపు సమాజంలో హీనాతి
హీనంగా బ్రతుకుతున్న ఆడపిల్లని, గత్యంత
రం లేక యిప్పటివరకు మీ దుర్మార్గాన్ని
సహించాను. కాని నేను మనిషి నే స్పృహ
నాకింకా వుంది. నేను మనిషిగానే బ్రతుకు
తాను” రాజ్యలక్ష్మికి చేతులు జోడించి వడివడిగా
వెలుపలకు వచ్చిన జ్యోతి రక్తారుణరేఖలా
వుంది. *

**MARK THE MPF
HALLMARK TO PICK
YOUR PENCILS**

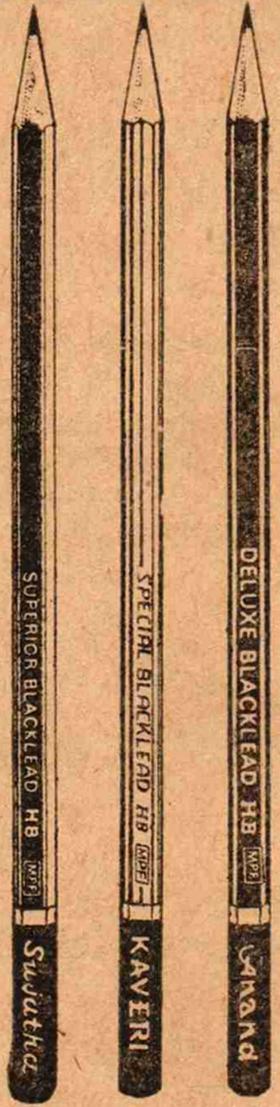
Now with a superior range of

**SUJATHA
KAVERI
ANAND**

You can be perfectly sure of
pencil-quality with the
hallmark of MPF – makers of better
pencils for over 60 years.

Madras Pencil Factory
15, Stringers Street, Madras 600 00
MAKERS OF BETTER PENCILS

ADWAVE/MPF/16180